

A szakosztályok elnökei: Magyar nyelvi szakosztály: Keszler Borbála, Általános nyelvészeti szakosztály: Ladányi Mária, Finnugor szakosztály: Csepregi Márta, Idegen nyelvi szakosztály: Bárdosi Vilmos.

A vidéki csoportok elnökei: Debrecen: Rác Anita, Eger: Domonkosi Ágnes, Nyíregyháza: P. Lakatos Ilona, Pécs: Szűcs Tibor, Szeged: Nagy L. János, Szombathely: Czetter Ibolya.

A tagozatok elnökei: Magyartanári tagozat: Antalné Szabó Ágnes, Névtani tagozat: Hoffmann István, Pragmatikai tagozat: Németh T. Enikő.

A szakosztályok titkárai: Magyar nyelvi szakosztály: Veszelszki Ágnes, Általános nyelvészeti szakosztály: Dér Csilla, Finnugor szakosztály: Gugán Katalin, Idegen nyelvi szakosztály: Kukorelli Eszter.

A vidéki csoportok titkárai: Debrecen: Györffy Erzsébet, Eger: Kalcsó Gyula, Nyíregyháza: Sebestyén Zsolt, Pécs: Gúti Erika, Szeged: Németh Miklós, Szombathely: Hajba Renáta.

A tagozatok titkárai: Magyartanári: Bóna Judit, Névtani: Slíz Mariann, Pragmatikai: Tátrai Szilárd.

A társasági folyóiratok felelős szerkesztői: Magyar Nyelv: Juhász Dezső, Névtani Értesítő: Farkas Tamás, Anyanyelv-pedagógia: Antalné Szabó Ágnes.

A felügyelő bizottság: elnök: Bölcseki Andrea; tagok: Németh Miklós, Tóth Valéria.

A választmány tagjai: Antalné Szabó Ágnes, Bárdosi Vilmos, Bene Annamária (Szerbia), Czetter Ibolya, Csepregi Márta, Csernicskó István (Ukrajna), Domonkosi Ágnes, Fábián Zsuzsanna, Farkas Tamás, Gerstner Károly, Gósy Mária, Haader Lea, Hoffmann István, Honti László, Juhász Dezső, Keszler Borbála, Kiefer Ferenc, Kiss Jenő, É. Kiss Katalin, Kugler Nóra, Ladányi Mária, P. Lakatos Ilona, Misad Katalin (Szlovákia), Nagy L. János, Németh T. Enikő, Nyomárkay István, Péntek János (Románia), Rác Anita, Szathmári István, Szij Enikő, Szűcs Tibor, Tolcsvai Nagy Gábor, Zoltán András.

5. Kiss Jenő megköszönte a bizottságok munkáját és a közgyűlésen megjelentek részvételét. A Társaság újraválasztott elnökeként, minden megválasztott nevében megköszönve a bizalmat, berekesztette a közgyűlést.

Összeállította: FARKAS TAMÁS
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Péter László 90 éves*

A magyar irodalomtörténész, folklorista, nyelvész Péter László, az MTA doktora, nyugalmazott egyetemi tanár 1926. január 21-én született Jánoshalmán, 2016 januárjában betöltötte 90. évét. Szerteágazó tevékenysége révén születésnapjára köszöntése Szegeden csak két alkalom programjában fért el. A Közéleti Kávéház a születésnapon, január 21-én ünne-

* Elhangzott Szegeden, 2016. január 21-én.

pelte a SZAB nagytermében. Az ünnepelttel volt tanítványa, Csapody Miklós irodalomtörténész beszélgetett, s a résztvevők Gyimesi Kálmán operaénekes előadásában népdalokat, magyar nótákat, operaáriákat hallgathattak meg.

A második köszöntést Szeged Város Polgármesteri Hivatalának dísztermében rendezték, a szervezői között szerepelt a Magyar Nyelvtudományi Társaság szegedi csoportja is.

A rendezvényt Pajor László orvosprofesszor, a Dugonics Társaság elnöke nyitotta meg. Köszöntő szavai után Solymos László alpolgármester méltatta „a város cselédje” érdemeit, s ebből az alkalomból a Város Közgyűlésének emléklapját nyújtotta át Péter Lászlónak.

Ezt követően Gyuris György, a Városi Somogyi Könyvtár nyugalmazott igazgatója tekintette át az Ünnepelt helytörténeti és irodalomtörténeti tevékenységét. Jellemző, hogy Péter László publikációinak jegyzéke 2900 és 3000 között regisztrálhatta a címeket. A Könyvtárban mindmáig fenntartott szobája tanúskodik arról, hogyan vált a Hálózati Híradó (1990-től Szegedi Műhely) előbb ismertté, majd tekintélyes orgánumává olyan adalékoknak, nevezetességeknek, szervezeti és módszertani eljárásoknak, amelyek messze a könyvtári szervezet körein túl is hozzájárultak a kultúra intézményeit és a személyes ambíciókat egyaránt segítő és működtető szerves működéshez.

A bölcsészkar nevében Szajbély Mihály dékán mondta el ünnepi gondolatait, emlékezve és emlékeztetve Péter Lászlóra mint hatásos és hatékony kutatóra és oktatóra.

Fábiáné Szenczi Ibolya, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság országos választmánya alelnökeként köszöntötte a Jubilánst, hozzá kapcsolódva Góg János, a Társaság Csongrád megyei alelnöke is jókívánságait fejezte ki. Nem véletlenül: a jubiláns életművében kiemelkedő munkák József Attilához, Juhász Gyulához kapcsolódnak; nemkülönben az Új magyar irodalmi lexikon egyszemélyes és háromkötetes vállalkozása.

Szilasi László tanszékvezető docens az irodalomtörténész kutatót mint a bölcsészkar tanszéki alkotóműhely mentorát méltatta. Péter László a munkatársait és doktoranduszait a mindennapos részletekben ugyanúgy eligazította, mint az irodalomelméleti, szövegelméleti kérdésekben.

Tandi Lajos, a Szeged című folyóirat főszerkesztője a folyóiratnak az ünnepi alkalomból megjelent számát mutatta be és adta át Péter Lászlónak.

Nagy L. János adta át a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke, Kiss Jenő akadémikus köszöntését és jókívánságait. Péter László elsősorban irodalomtörténésznek, másodsorban helytörténésznek értékelte magát, s harmadsorban nyelvésznek (negyedsorban folkloristának). Itt természetesen a nyelvész tevékenységéről esik szó. Szeged utcaneveinek történetét feldolgozó írása hozta meg a számára a kandidátusi fokozatot. Mái az ő megfogalmazásában érvényes az irodalmi alkotások textológiai szabályzata (1988). Számos nyelvhasználati, nyelvművelő írása a mai napig a nyelvészeti témák iránt érdeklődő kutatót ismertet meg az érdeklődő közösséggel.

Az ünnepeltnek szinte megszámlálhatatlan mennyiségű rövid közleménye ismeretes, a legutóbbi húsz évben napi- és hetilapokban, folyóiratokban tette közzé megfigyeléseit, észrevételeit, apróbb és nagyobb tévedéseket kijavító cikkeit, a nyelvhasználat szóbeli és írásbeli fórumainak feltűnő és eltűnő (de az ő figyelmét el nem kerülő) esetlenségeit, pontatlanságait. Ha minősítenénk, a munkásságában az ötödik helyre a publicista kerülne.

Nem könnyű az elmúlt évtizedek sokszínű tevékenységében a jubiláns tevékenységi köreit elválasztani egymástól. Péter Lászlóban a nyelvész egyéniség és tevékenység az éle-

tének meghatározott helyszíneire és korszakaihoz köthető. A jubiláns azt nyilatkozta a 80 éves ünneplésekor, hogy az első választott szakmájában, nyelvészként – ha végig kitarthat mellette – bizonyára több és látványosabb eredményt érhetett volna el.

A szegedi egyetemen a kezdő Péter László 1945 februárjától 1950 februárjáig dolgozott. Doktori értekezése (Szöreg nyelvjárásának hangtana, 1947), majd alaptanulmánya a szegedi *ö*-zésről (Magyar Nyelvjárások, 1952) évtizedekkel 1952 után is alapműnek számított. Az 1950-es és a 2006-os év *ö*-zését vetette össze; meggyőződése szerint más azoknak a mai „szögedi” ejtése, akik egész életükben Szöregen laktak, mint az oda költözöttek.

A magyar nyelvudományban Péter Lászlót gyakran idézik a Szeged utcanévei alapján (1974), s így sokan névtannal foglalkozó kutatónak tartják, hiszen a munka a feldolgozás metodikájával is kivívta a szakmai körök elismerését. Ugyancsak a névtudomány hozta össze Péter Lászlót Inczeffi Gézával, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanárával. Péter László közölte Inczeffi néhány munkáját (Somogyi Könyvtári Híradó 1971: 2, 1974: 3; Móra Ferenc Múzeum, Évkönyv 1971. 1: 141–147).

A filológus szerző Péter László mint szerkesztő is rendkívül termékeny munkásságot fejtett ki, s ekként az írásbeli nyelvhasználat sajátosságai körében a nyelv művelő monitorszerepét is gyakorolta évtizedeken keresztül. Lásd például a 2006. évi könyvét (Nyelvápolási nézeteim, 373–392).

A 90-es évek közepén adta ki Péter László Magyar írók, költők textológiai nézetei című munkáját, elméleti általánosításként, továbbgondolásként és továbbírásként előző munkájához, a főszerkesztőként jegyzett Új magyar irodalmi lexikonhoz. Amikor ugyanis ezt a lexikont szerkesztette, számos olyan típusú rövidebb vagy hosszabb szerzői nyilatkozatot ismerhetett meg, amelyek a lexikon szócikkeinek terjedelmébe nem fértek (mert nem férhettek) bele. Ebből a szempontból tehát mintegy „mellékesen” született meg az összefoglaló, amely jelentős pontokon megvilágíthatta az irodalmi alkotások és alkotók tudatosságát és a megszületett szövegek sokféle gondolati hátterét, interdiszciplináris kapcsolataikat.

A Jubiláns ott állt helyt az életben, ahova sorsa vetette: ha múzeumot igazgatott, kiállítás szervezett, kritikai kiadást hozott létre, lexikont írt, doktoranduszokkal foglalkozott. Így tette a szegedi egyetemhez fűződő öt évtizedes kapcsolata vagy távolsága egymás után nyelvészé, helytörténésszé, folkloristává – és főként irodalomtörténésszé. Újabb munkáiban a folklorizálódás problematikája is foglalkoztatja. Újabb köteteiből: Népköltészet és irodalom (2006), Kálmány Lajos (2008), Csongrád megye irodalmi öröksége (2008), Radnóti Miklós (2009), Olvassuk Juhász Gyulát (2010), Löw Immanuel (2015).

Péter László a szegediségében tudatos értékkutatóvá, értéknilvánítóvá és értékörzővé vált. Személyiségében a legméltóbbat kérték: foglalja össze a szegedi filológiai kutatásokat a millennium évében a magyar tudomány napján. Az irodalomtörténész, néprajzkutató, nyelvész és publicista kitartó buzgalommal, állandó tetterekészséggel alkot ma is.

Kitüntetéseiből: Kodály emlékérem (1983), Toldy emlékérem (1989), Szeged díszpolgára (1992), Szinyei József-díj (1993), a Szegedért Alapítvány fődíja (1995), Tiszatáj-díj (1996), a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztje (2001), Klebelsberg-díj (2001).

NAGY L. JÁNOS
Szegedi Tudományegyetem